

NATUUR
& MILIEU

Gemeenteraad van Rotterdam
Commissie Economie, Haven, Milieu en Vervoer
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Betreft: het RCI en de biobrandstofsector

Datum: 15 oktober 2012

Geachte leden van de Rotterdamse gemeenteraad,

Wij schrijven u omdat wij ons zorgen maken over de plannen van demissionair staatssecretaris Atsma om de landelijke bijmengverplichting voor biobrandstoffen versneld op te hogen naar 10% in 2016, en over de aanjagende rol van het Rotterdam Climate Initiative (RCI) hierin. Het RCI zet in Rotterdam veel mooie initiatieven op touw, die wij van harte steunen, evenals de ambitieuze CO₂-reductiedoelstelling. Op het biobrandstofdossier lijkt het RCI echter direct de belangen te behartigen van de biobrandstofindustrie in de Rotterdamse haven, in plaats van het klimaat. Dit doet afbreuk aan de geloofwaardigheid van het RCI. Het steunen van het plan van Atsma draagt ook op geen enkele manier bij aan het behalen van het CO₂-reductiedoel van het RCI.

De heer Lubbers en wethouder Van Huffelen hebben namens het RCI op 26 juni en 4 juli brieven gestuurd naar staatssecretaris Atsma en naar de Tweede Kamer, waarin steun wordt uitgesproken voor het versneld ophogen van de bijmengverplichting voor biobrandstoffen, van 4,5% nu naar 10% in 2016¹. Daarnaast doet het RCI voorstellen voor wetenschappelijk onderzoek om de duurzaamheid van biobrandstoffen te bevorderen. Wat telt is echter de steun voor de ophoging, omdat dat een concrete beleidsaanpassing betreft. Onderzoek naar meer duurzame biobrandstoffen is natuurlijk prima, maar zal niet ingezet kunnen worden om de negatieve effecten van het ophogen van de bijmengverplichting ongedaan te maken.

De meeste biobrandstoffen uit landbouwgewassen zoals palmolie en maïs, die in de Rotterdamse Haven worden verwerkt, zijn allesbehalve klimaatvriendelijk. Biodiesel gemaakt uit palmolie, koolzaad of soja, de *core business* van producenten Neste Oil, BioPetrol en CleanerG, stoot netto meer broeikasgas uit dan fossiele diesel. Dit komt omdat de vraag naar gewassen voor biobrandstofproductie direct concurreert met voedselproductie en leidt tot het vrijmaken van extra landbouwgrond, wat vaak gepaard gaat met kap van bos. Dit effect, *Indirect Land Use Change (ILUC)* is in hoge mate bepalend voor de broeikasgasbalans van biobrandstoffen, zo laten verschillende studies in opdracht van de Europese Commissie zien (zie bijlage)². Ook de huidige voedselcrisis wordt verergerd door de concurrentie om landbouwareaal met biobrandstoffen. De Verenigde Naties en de OESO dringen er bij de Verenigde Staten en de EU op aan om het bijmengen van biobrandstoffen juist te matigen³.

¹ http://www.rotterdamclimateinitiative.nl/nl/rotterdam_climate_initiative/nieuws/nieuws-en_persberichten/rci_adviseert_over_meer_en_betere_biobrandstoffen?news_id=963

² International Food Policy Research Institute (IFPRI) "assessing the potential ILUC effect of the EU's consumption of biofuels in 2020", prepared for the European Commission: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/october/tradoc_148289.pdf

³ <http://www.fao.org/news/story/en/item/155472/icode/>

Recent is een concept-voorstel van de Europese Commissie gelect, waarin staat dat de bijmeng van biobrandstoffen uit voedselgewassen niet verder meer mag groeien en in 2020 uitgefaseerd moet zijn⁴. Ook wil de Commissie ILUC opnemen in de broeikasgasbalans van biobrandstoffen. Biobrandstoffen met een hoge 'ILUC-factor' mogen dan niet meer meetellen voor de doelstelling (zie bijlage). Het RCI spreekt zich echter uit tegen zowel ILUC-factoren als een plafond op biobrandstoffen uit voedselgewassen, omdat dit de biobrandstofindustrie in de haven zou schaden.

Een grote meerderheid in de Tweede Kamer, de Nederlandse overheid en de Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa, onder leiding van Dorette Corbey, is wel voorstander van ILUC-factoren en een plafond op de bijmeng van biobrandstof uit landbouwgewassen⁵. Het RCI doet het in een brief aan de informateurs overkomen alsof het RCI samen met de Commissie Corbey adviezen uitbrengt⁶. Dit is bij deze twee kwesties niet het geval.

Wij willen u vragen om er bij wethouder Van Huffelen voor te pleiten dat het RCI:

1. zich inzet voor een correcte beoordeling van de klimaatwinst van biobrandstoffen en het Nederlandse standpunt voor een ILUC-factor op de broeikasgasbalans van biobrandstoffen steunt;
2. zich uitspreekt voor het bevriezen van het percentage biobrandstoffen uit voedselgewassen dat in Nederland wordt bijgemengd, op het huidige niveau. Alles boven dat niveau kan worden ingevuld met biobrandstoffen uit reststromen, elektrisch rijden en groen gas;
3. zich uitspreekt tegen het versneld ophogen van de bijmengverplichting als hieraan niet voldaan kan worden.

Deze punten zijn in lijn met het advies van de Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa: *Eerst kwaliteit, dan kwantiteit*⁷.

Wij willen deze brief graag verder toelichten. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Willem Wiskerke, campagneleider bio-energie, e: willem.wiskerke@greenpeace.org, t: 020-5249501 | m: 06-52062970.

Met vriendelijke groet,

Joris Thijssen
Campagnedirecteur
Stichting Greenpeace Nederland

Rob Wit
Teammanager Klimaat & Energie
Stichting Natuur & Milieu

Michiel de Wilde,
Directeur a.i. IUCN NL

**NATUUR
& MILIEU**

⁴ <http://www.reuters.com/article/2012/09/10/us-eu-biofuels-idUSBRE8890SJ20120910>

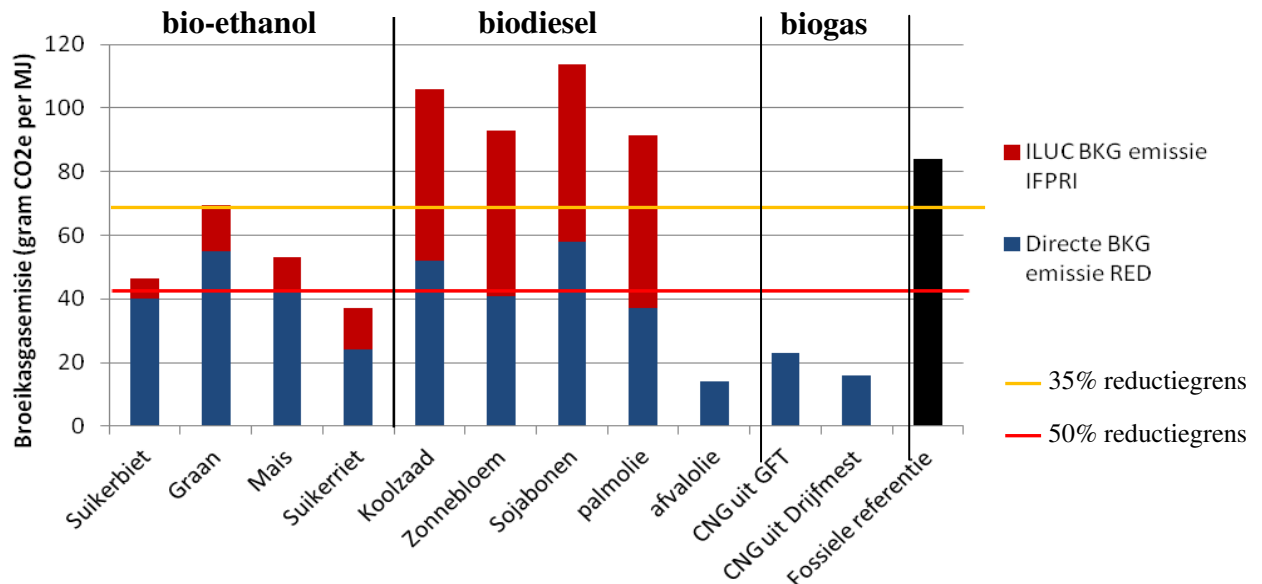
⁵ http://www.corbey.nl/files/media_base/original/99.pdf

⁶ http://www.rotterdamclimateinitiative.nl/nl/rotterdam_climate_initiative/nieuws/nieuws-en_persberichten/groene_groei_levert_ons_veel_banen_op?news_id=997

⁷ <http://www.corbey.nl/adviezen/duurzame-energiedoelstellingen/eerst-kwaliteit-dan-quantiteit/>

Bijlage: Biobrandstoffen en Indirect Land Use Change (ILUC)

Een verhoging van de bijmeng voor biobrandstoffen - met name biodiesel – is contraproductief. Biodiesel uit plantaardige olie stoot meer broeikasgas uit dan fossiele diesel. Alleen suikerriet kan voldoen aan de minimum eis van 50% CO₂ reductie in de Europese richtlijn Hernieuwbare Energie. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie:

Broeikasgasbalans van verschillende biobrandstoffen, inclusief Indirect Land Use Change, vergeleken met de broeikasgasuitstoot door fossiele brandstof. Gebaseerd op de standaardwaarden in de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) en de ILUC-factoren berekend door het IFPRI. De oranje en rode lijn geven de ondergrens aan van 35% in 2013 en 50% in 2017, zoals vastgelegd in de RED.

Dit komt grotendeels door het effect van *Indirect Land Use Change* (ILUC). De door de EU gecreëerde extra vraag naar landbouwgewassen voor biobrandstoffen zorgt ervoor dat landbouwgewassen steeds meer in de tank verdwijnen, waardoor uitbreiding van landbouwareaal plaatsvindt om aan de vraag op de voedselmarkt te kunnen voldoen. Dit gaat gepaard met ontbossing⁸. Hierdoor leidt de Europese bijmengverplichting niet meer tot de beoogde CO₂-reductie en is het beleid ineffectief. Automobilisten betalen extra voor biobrandstoffen die klimaat en biodiversiteit schaden, en de voedselprijzen verhogen.

Productie van schadelijke biobrandstoffen neemt ondertussen toe

Ondertussen neemt de Europese import van biobrandstoffen uit landbouwgewassen sterk toe. Uit een recente studie van Profundo⁹ blijkt dat de import van biodiesel uit Indonesië naar de EU, binnen twee jaar bijna is verzevenvoudigd van 157.915 ton in 2009 naar 1.078.709 ton in 2011. De grondstof hiervan was palmolie. In dezelfde periode is de import van biodiesel uit Argentinië naar de EU met ongeveer twee derde toegenomen, van 853.589 ton naar 1.418.142 ton. De grondstof hiervan was sojaolie. Neste Oil heeft dit jaar Europa's grootste biodieselfabriek geopend in de haven van Rotterdam. Deze fabriek zal gebruik maken van palmolie als grondstof. De capaciteit is één miljard liter biodiesel per jaar.

⁸ David Lahorde (IFPRI), *Assessing the land use change consequences of European biofuel policies*, 2011

⁹ J.W. van Gelder en Kueper, B., *EU biofuel imports: exporting countries, companies and feedstock*. 1 May 2012. Profundo, Amsterdam.